

PROMEŠKANÉ ŠANCE? SMLOUVY MEZI BONNEM A PRAHOU V ÚSUDCÍCH SUDETSKÝCH NĚMCŮ

K. Erik Franzen

Tento článek, který spočívá na autorově kolínské diplomové práci, se zabývá reakcí politicky organizovaných sudetských Němců na pražskou smlouvu z 11. prosince 1973 a smlouvu o dobrém sousedství z 27. února 1992 mezi SRN a Československem. Výpovědi a hodnocení „vedení národnostní skupiny“ (Sudetoněmeckého krajan-ského sdružení a Sudetoněmecké rady) jsou doplněny a konfrontovány s míněním tzv. „názorových společenství“, t. j. společenství, spočívajících na základě srovnatelného kulturně-politického smýšlení (Ackermannova obec, Seligerova obec, Witikův spolek). I když analýza přihlíží k podrobné kritice smluv, vede v důležité otázce, jak tito aktéři chápají dějiny a sebe sama, k výsledku, že obzvláště „vedení národnostní skupiny“ není dodneška v stavu, se diferencovaně zamyslet nad vlastní rolí a uvést své stanovisko případně i v pochybnost: jeho nacionálně zúžené a do minulosti odvrácené chápání dějin interpretuje historickou roli sudetských Němců téměř bez výjimek jako společenství obětí a opomíjí jeho „subjektový charakter“, t. j. komplexní otázku o spoluúčasti na historických událostech, a tím i otázku o spoluvinně. Pouze Ackermannova a Seligerova obec projevují v tomto obtížném procesu dorozumění mezi Němci, sudetskými Němci a Čechy schopnost, klást důraz na budoucnost tím, že do popředí své činnosti staví smíření.